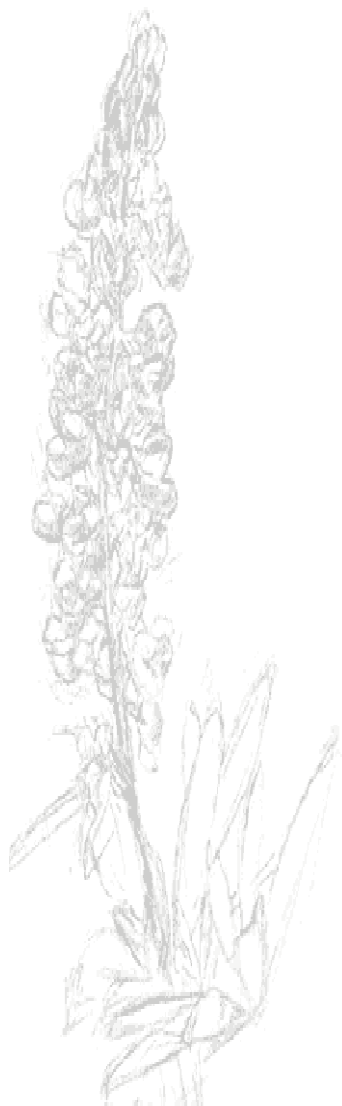

Paryžiaus klimato kaitos susitarimo įgyvendinimas

2016 m. vasario 11 d.

Paryžiaus klimato kaitos susitarimas

- ✓ 2015-12-12 JTBBKKK 195 šalys susitarė dėl teisiškai privalomo klimato kaitos susitarimo, kuris nustato išmetamųjų ŠESD mažinimo įsipareigojimus nuo 2021 m.
- ✓ Susitarimas įsigalios, kai jį ratifikuos mažiausiai 55 šalys ir bus apimta nemažiau 55% pasaulinių ŠESD emisijų
- ✓ Susitarimas pateikia aiškia ilgalaikę kryptį šalių vyriausybėms ir pramonei:
 - investicijoms į mažo anglies dioksido kiekio technologijas
 - palaipsniui atsisakymą naudoti iškastinį kurą
 - energijos efektyvumo didinimą
 - atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą
- ✓ ES valstybės narės (*tarp jų Lietuva savanoriškais pagrindais*) privalės prisidėti prie išsivysčiusių šalių tikslo - mobilizuoti 100 mlrd. JAV USD per metus iki 2020 m. besivystančių šalių klimato kaitos priemonėms finansuoti

ES ir Lietuvos tikslai susitarime

- Visų šalių įsipareigojimus imtis išmetamųjų ŠESD kiekio mažinimo veiksmų
- ilgalaikis išmetamųjų ŠESD kiekio mažinimo tikslas
- kas penkerius metus užmojų padidinimo mechanizmas
- skaidrumo nuostatas dėl įsipareigojimų vykdymo (bus nustatytos bendros taisyklės išmetamųjų ŠESD kiekio mažinimo apskaitai)
- Susitarime įtvirtintos solidarumo nuostatos, išsivysčiusios šalys, tarp jų ir Lietuva, pagal konvencijoje įtvirtintus įsipareigojimus teiks finansinę paramą besivystančioms šalims [*Lietuva priklauso Konvencijos I priedo šalių grupei, kurios neturi privalomų tarptautinio klimato kaitos finansavimo įsipareigojimų ir paramą teikia savanoriškai*]
- Besivystančios šalys savanoriškai prisidės prie tarptautinio klimato kaitos finansavimo

Paryžiaus klimato kaitos susitarimo svarba

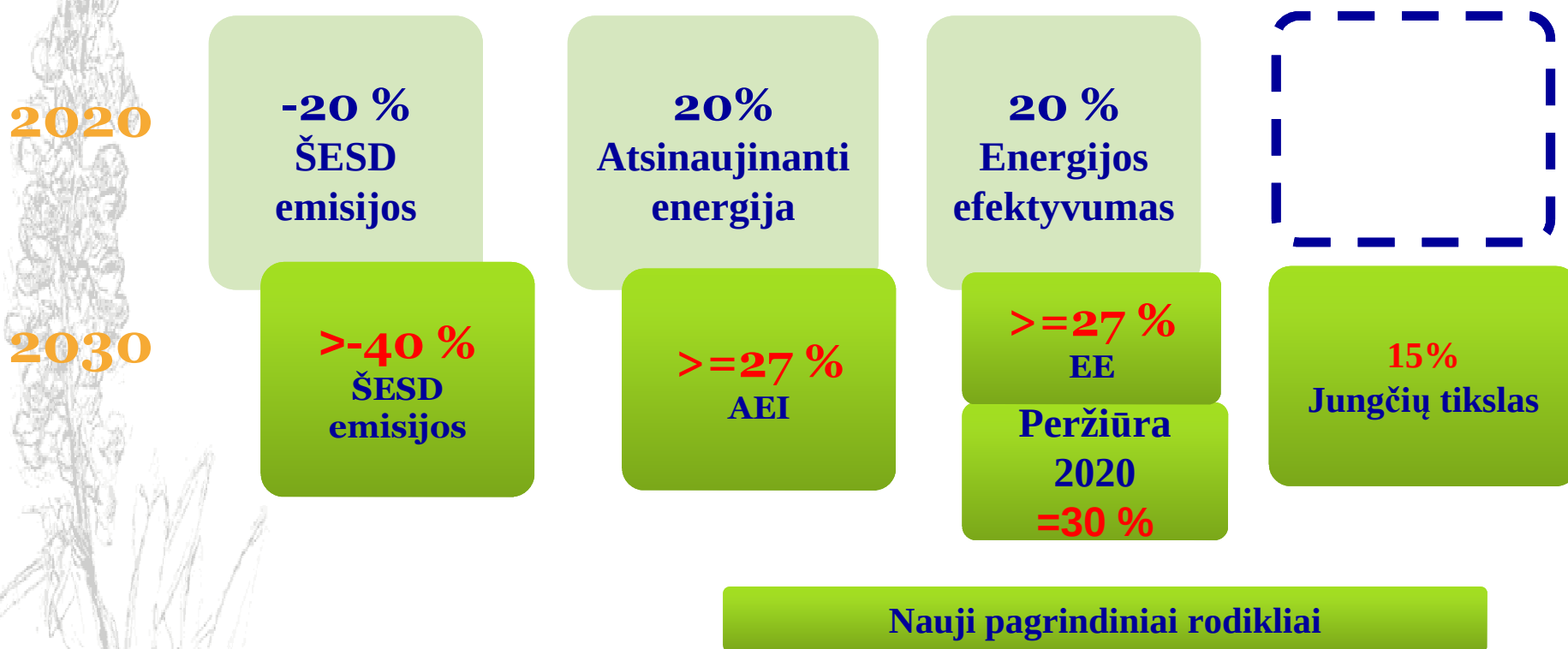
Susitarimas svarbus:

- ✓ ES pramonės konkurencingumui išsaugoti atžvilgiu trečiųjų šalių, ŠESD mažinimo reikalavimus privalės vykdyti ir kt. šalys
- ✓ pasauliniu mastu klimato kaitai sustabdyti, išvengiant ekstremalių reiškinių (potvyniai, uraganai ir kt.)
- ✓ oro kokybei gerinti ir su tuo susijusiai žmonių sveikatai apsaugoti
- ✓ Šalių darniam ekonomikos vystymui ir skurdui mažinti, apsirūpinimui maistu ir geriamojo vandens ištekliais
- ✓ Šalių nacionaliniam saugumui kylančioms grėsmėms dėl žmonių migracijos ir kt. išvengti

Paryžiaus klimato kaitos susitarimo įgyvendinimas - 2014 m. spalio 24 d. Europos Vadovų tarybos išvadose patvirtintų ES klimato kaitos ir energetikos politikos iki 2030 m. tikslų vykdymas

2021-2030 m. laikotarpiu ES valstybės narės bendrai įsipareigojo kartu sumažinti ŠESD kiekį mažiausiai 40%, lyginant su 1990 m.

Nauja valdymo sistema, parengiant Nacionalinius energetikos ir klimato kaitos veiksmų planus iki 2019 m.

ES ŠESD tikslas bus įgyvendinamas vykdant numatomus patvirtinti ES klimato kaitos ir energetikos politikos iki 2030 m. teisės aktus

- ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje (ATLPS) dalyvaujantys sektoriai (kurą deginantys įrenginiai virš 20 MW, chemijos, plieno, aliuminio pramonė) (tarp jų *Lietuvos 93 įmonės*) *kartu su kitu ES valstybių narių 120 tūkst. įmonių bendrai sumažins emisijas 43%, lyginant su 2005 m.*
- ES ATLPS nedalyvaujančiuose sektoriuose (transportas, žemės ūkis, pastatai, atliekų tvarkymas, paslaugos ir kt.) emisijas privalės sumažinti 30%, lyginant su 2005 m., ir kiekvienai valstybei narei bus nustatytas atskiras privalomas išmetamųjų ŠESD mažinimo tikslas (*Lietuva - tikėtina 2030 m. ŠESD kiekį šiuose sektoriuose privalės sumažinti 10 – 12%, lyginant su 2005 m.*)

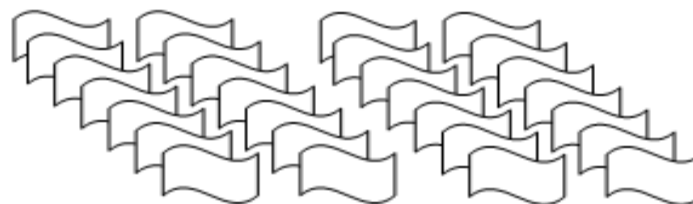
ES ŠESD tikslas Paryžiaus klimato kaitos susitarime

**2030 ES ŠESD tikslas:
-40 % lyginant su 1990**

**ES ATLPS sektoriuose
-43 % lyginant su 2005 m.**

**ES ATLPS nedalyvaujančiuose
sektoriuose
-30 % lyginant su 2005 m.**

28 valstybių narių tikslai

ES tolimesni žingsniai susitarimui įgyvendinti

- Susitarimo vertinimas ir tolimesnių žingsnių apibrėžimas (EK vertinimas vasario viduryje, kovo 4 d. ministrų diskusija Aplinkos taryboje; kovo 17-18 d. Europos Vadovų taryba)
- Tarybos sprendimas dėl susitarimo pasirašymo (balandžio 22 d. Niujorke pasirašymo ceremonija)
- 2018 m. vyks tikslų peržiūra tarptautiniu mastu ir ES per ateinančius metus turi priimti sprendimą dėl savo tikslų
- 2023 m. turi būti patiekti nauji tikslai po 2030 m.

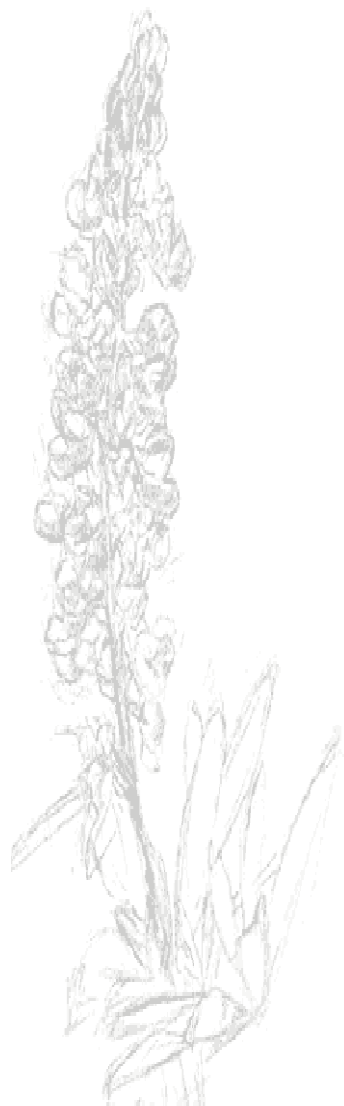
Lietuvos svarbiausi veiksmai (1)

- Aktyviai atstovauti Lietuvos poziciją:
 - dėl ES tolimesnių žingsnių susitarimui įgyvendinti
 - rengiant ES teisės aktų: *ES ATL prekybos sistemos direktyvos* ir *Sprendimo dėl ES valstybių narių ŠESD mažinimo tikslų ES ATLPS nedalyvaujančiuose sektoriuose* bei kitus Energetinės sąjungos projektus ir, juos patvirtinus (greičiausiai 2017 m.), perkelti į nacionalinę teisę ir įgyvendinti.
- Iki 2020 m. parengti ir pateikti Seimui tvirtinti atnaujintą *Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos projektą*, nustatant privalomus išmetamųjų ŠESD mažinimo tikslus ir uždavinius visuose šalies ūkio sektoriuose 2021-2030 m. laikotarpiu, atnaujinti atskirų valdymo sričių plėtros programas bei kitus teisės aktus.

Lietuvos svarbiausi veiksmai (2)

- Iki 2019 m. pabaigos parengti *Nacionalinį energetikos ir klimato veiksmų planą*, apimančią investicines ir kitas priemones, susijusias su energetikos infrastruktūros, energijos šaltinių plėtra, išmetamųjų ŠESD mažinimu, atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimu ir energijos efektyvumo didinimu, moksliniais tyrimais ir plėtra.
- *Savanoriškais pagrindais prisidėti prie tarptautinio klimato kaitos finansavimo* - vykdyti vystomojo bendradarbiavimo dvišalius projektus viešojo sektoriaus lėšomis mobilizuojant papildomą privataus sektoriaus indėlį ir perduodant Lietuvoje pagamintas atsinaujinančių energijos išteklių ar kt. technologijas. Teikti įnašus į daugiašalius fondus: Žaliąjį klimato kaitos fondą, Prisitaikymo prie klimato kaitos fondą ir kt.

Ačiū už dēmesī!